

DOSYA:
MAHREMİYET

GÜNCELLEME:
MECANOO

MÜNİH'İN
NAZİ MİRASI

MİMAR:
MEIER&ASSOCIÉS
ARCHITECTES

SÖYLEŞİ:
YOSSI LEMEL

GETTY
VİLLASI

FOTOĞRAF:
1906 SAN FRANCISCO
DEPREMİ

EV ÖYKÜLERİ

Philippe Meier

Her seferinde yinelemekte sakınca yok: Bir ülkenin mimarlığından söz etmek, “belirli” mimarların üretimlerinden söz etmek anlamını taşıyor. Başka bir deyişle, bir ülkedeki mimarlığın düzeyini, genel mimari üretimin oluşturduğu “anonim” bağlam tanımlıyor. Öznelerden bağımsız bir gerçeklik bu, ve aslında kolektif bir bilgi üretimini gösteriyor. Burada “anonim” nitelemesiyle “öznesiz” bir durumu kastettiğim sanılmamalı. Her biri tek tek belirli bir özneye ait olan öğelerin birlikte oluşturdukları bütünden söz ediyorum. Formel ya da enformel öznelerle sahip yapılanmış çevrenin tanımladığı bu bütüne, mimari eğitimden meslek örgütlenmelerine dek uzanan farklı aktörler ekleniyor ve sonuçta o ülkenin mimari görüntüsünü sunan -ve doğrusu pek az istisna içeren- bir manzara çıkıyor. Bir ülkenin “yıldız” mimarları da ancak bu kolektif bilgi üretiminin oluşturduğu zemin üzerinde var olabiliyor.

İki yıl önce, “Türkiye’de Mimarlık: Bir Yanılsama Dünyası” başlıklı yazıyı yazma nedenim de bu gerçekliği vurgulamaktı. Aradan pek de az sayılamayacak -ve yapı üretiminde mimarların daha öne çıktığı- bir süre geçtikten sonra, bu değerlendirmemi bir kez daha vurgulamak istiyorum. Türkiye’de mimarlık üretiminin medyada öne çıkan sözde yıldızları, ne yazık ki bu yanılsama dünyasının en görünen aktörleri arasında yer alıyor. O kolektif “yapma” bilgisinin yokluğuna karşı ithal ayrıntı ve malzeme kolajlarıyla kurulmaya çalışılan “güncel” imgeler, Türkiye’deki mimarlığın sefil görüntüsünü kurtarmıyor, tam aksine durumu saydamlaştırıyor.

Şimdi artık sözü asıl konuya, çağdaş İsviçre mimarlığına ve bu mimarlığın hiç de öne çıkmayan figürlerinden birine getirebilirim. Son yıllarda İsviçre, mimarlık gündeminde her zamankinden daha fazla yer alıyor. Bu yer alışı hem EPFL (Lozan) ya da ETH (Zürih) gibi okullara ya da 1980’ler başının Ticino mimarlığına uzanıyor, hem de Peter Zumthor, Herzog & de Meuron ve -İsviçre’de yaşamamasına karşın- Bernard Tschumi gibi yıldızları kapsıyor. Ama aslında İsviçre mimarlığını var eden aktörlerin başında, adlarına mimarlık medyasında sıkça rastlanmayan mimarlar geliyor. Ülkenin anonim mimarlık bağlamını kuran, kolektif yapma bilgisine yumuşak bir biçimde eklenen, güncelliğin peşinde koşma derdinde olmayan ama çağdaş üretimin sahici temsilcileri arasında yer alan, yani çağdaş İsviçre mimarlığını inşa eden bu mimarlar, seçkin eğitim kurumlarından yıldızların özelleşmiş sözlerine dek uzanan bir ortamın taşıyıcılığı yükleniyor. Daha doğru bir deyişle, eğitimde öne çıkan kurumların, yıldız mimarların ortaya çıkmasına olanak tanıyan bu ortam, ancak mimarlığın anonim bağlamını kuran “görünmez” öznelerin tanımladığı zemin üzerinde var olabiliyor. İşte Philippe Meier de bu öznelerden biri ve mimarlığı da özellikle bu bağlam içinde anlam kazanıyor. Meier’in mimarlığı gelip geçici güncelliğe ödün vermeyen, yanılsama yaratma peşinde olmayan bir mimarlık. Kolektif bilgi üretimi içinde kolayca erimeye hazır ve alabildiğine duru bir söz, ve belki de tüm gücü buradan geliyor. ■ Aykut Köksal.

Fotografılar: © Merlini

Chaucey İlkokulu

Yeni Chaucey İlkokulu, Château de Coppet koruluğunun kıyısında konumlanır. Görsel olarak güneyde bir mezarlık, ötesinde göl ve Alp manzarasına açılan bir panoromayla ilişkilendirilir. Kuzeybatıda ufukta kesintisiz olarak algılanan Jura dağı eteğine kadar devam eden tarlalar bulunur. Arazinin bu özelliği nedeniyle yapı geniş cam yüzeylerle biçimlendirilmiştir.

ARREDAMENTO

Yüklenici:

Commune de Coppet

Yer:

Coppet

Yarışma tarihi:

1996

Proje tarihi:

1997-1998

İnşaat tarihi:

1998-1999

Brüt alan:

1.990 m²

Hacim:

7.590 m³

Program:

**Mevcut yapının yenilenmesi,
10 sınıf ve özel mekanlar.**

Yardımcı mimar:

Thierry Moreillon

Katkıda bulunanlar:

Pieter Stolz, Thomas

Bolliger

Denetim:

Jean-Daniel Pasquettaz, Guy

Musfeld, Pierre-André

Romanens

İnşaat mühendisi:

Laurent Renaud

Isıtma ve havalandırma

mühendisi:

Olivier Zahn

Elektrik mühendisi:

MAB sa

Cephe danışmanı:

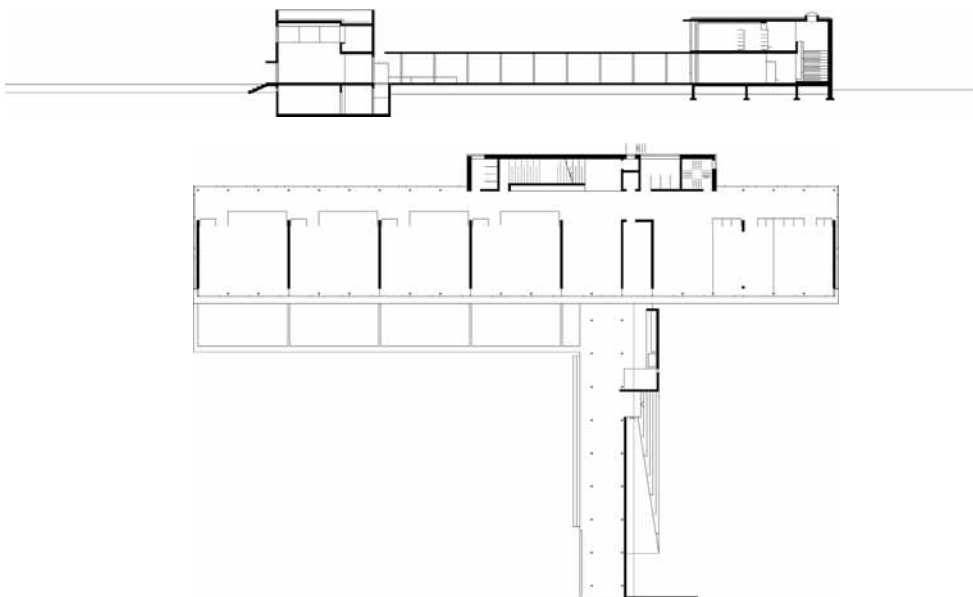
BCS sa

Isıtma sistemi danışmanı:

Mats-Ola Nilsson

Topoğraf:

Bernard Schenk

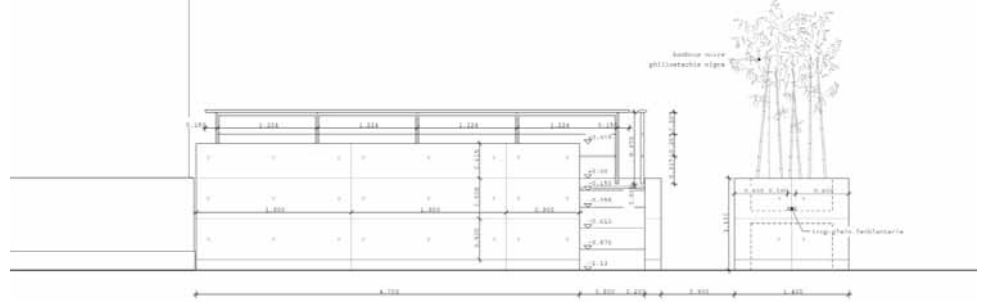
Fotoğraf: © Jordtan

Fotoğraf: © Jordtan

Fotoğraf: © mma

Yer:

Cenevre

Proje tarihi:

1998

İnşaat tarihi:

1998-1999

Brüt alan:

85 m²

Program:

Mevcut villanın yenilenmesi ve iki odanın ilave edilmesi

Katkıda bulunanlar:

Philippe Ehinger, Edson Cayana, Frank Herbert

İnşaat mühendisi:

Amsler & Bombeli sa

Elektrik mühendisliği:

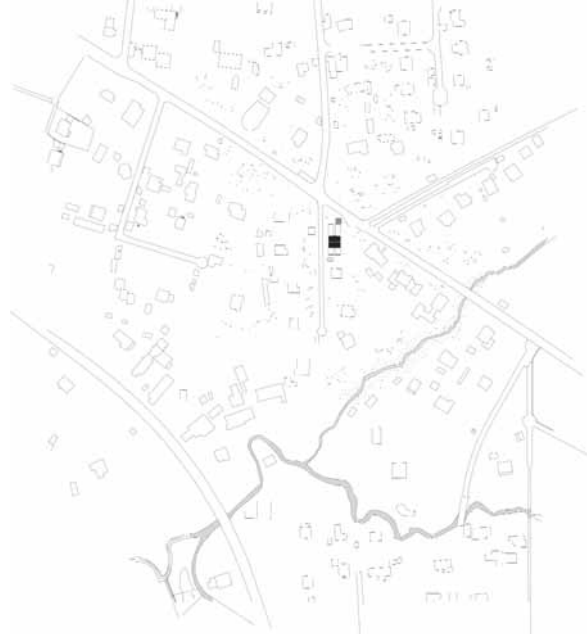
Dumont-Schneider sa

Topoğraf:

Christian Haller

Dış Mekandaki Odalar

Bir erken 20. yüzyıl konutunun dönüştürülmesi işinin bir parçası olarak, yapının dış mekanına peyzajı yeniden düzenleme hedefiyle bir bina inşa edilmiştir. Proje, mevcut yapının tipolojisine sadık kalarak kullanım alanını iki betonarme odayla genişletmektedir. Biri mutfak ve yemek odasının önünde pozitif (teras) olarak, diğeri de negatif olarak (avlu), yapıya 1930'larda eklenen garajın yıkılarak bir oda eklenmesiyle oluşturulmuştur. Bu iki "oda" delikli bir duvarla sonlanır. İşlevselci bir bakışla bu duvar bir bahçe aletleri deposudur ve çatısına bambular dikilmiştir.

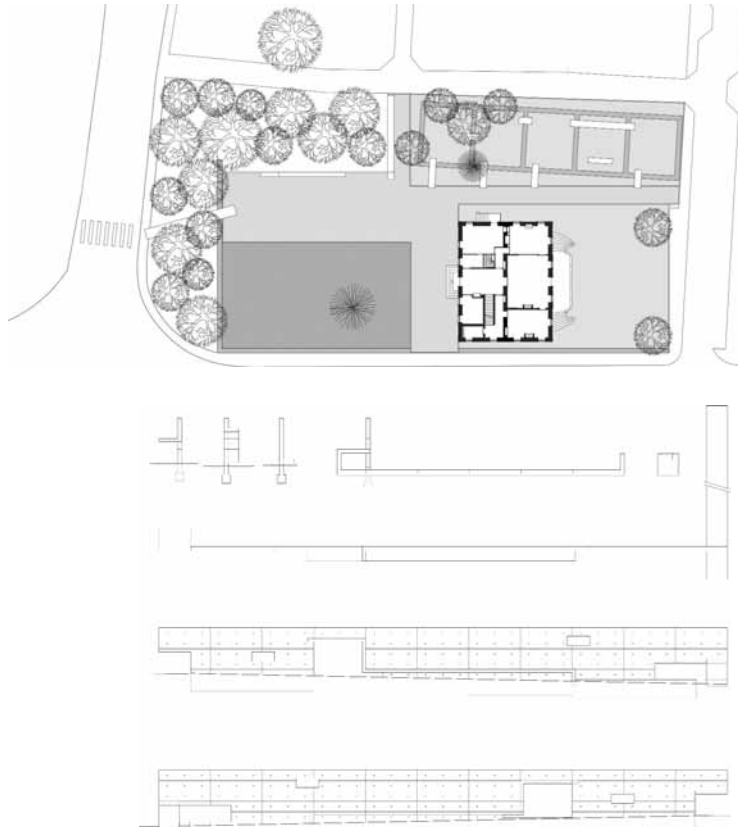

La Concorde Villası ve Bahçesi

Villa La Concorde'un yenileme projesinin ana hedefi bu yapıyı bir dizi tipolojik değişiklik ve restorasyonla özgün kullanımına dönüştürmek, yapılan müdahaleleri gizlemektir. Bu kavrayış, aynı zamanda tasarım süreci ardındaki yinelenen temaydı: Natürel alüminyum elektrik kanalları gibi yeni teknik öğeler açığa çıkarıldı ve "mobilya"lar özgün tipolojik kurguya eklenmeden bağımsız biçimde kullanıldı (örneğin mutfak ve misafir odalarının tefrişinde olduğu gibi). En fazla müdahale yeni bir kütüphanenin eklendiği ikinci katta yapıldı.

Proje erken 20. yüzyılın büyük dönüşümünün bir sonucu olan kentsel alanı, özgün koşullarına geri döndürme yollarını araştırmaktadır. Planlanan dört girişin sonucu olarak kente bağlanan iç yollar açığa çıkarılmıştır. Haç biçimindeki plan bahçeyi tanımlanmış alanlara ayırmaktadır. Bunlar, bir betonarme duvarla güneye bağlanan küçük ve gölgeli ağaçlık alan; içinde yüz yıllık bir arokaryanın bulunduğu bir çimenlik; villanın ön tarafındaki çiçek tarhları ve çocuk oyun alanları için bitki odalarıdır. Proje mimarlığın geometrisi ile doğanın değişkenliği arasında bir diyalog yaratarak sözkonusu iki olgu arasındaki ilişkiyi vurgulamaktadır.

İşveren:
Ville de Genève
Yer:
Cenevre
Proje tarihi:
1998-1999
İnşaat tarihi:
2000
Program:
Halk bahçesi 2.920 m²
Katkıda bulunanlar:
Frank Herbert, Marc Langenegger, Christine Renold, Philippe Ehinger
Peyzaj mimarı:
Sylvie Visinand
İnşaat mühendisi:
Dal Busco & Yokohama
Elektrik mühendisi:
Dumont-Schneider sa
Topoğraf:
Christian Haller

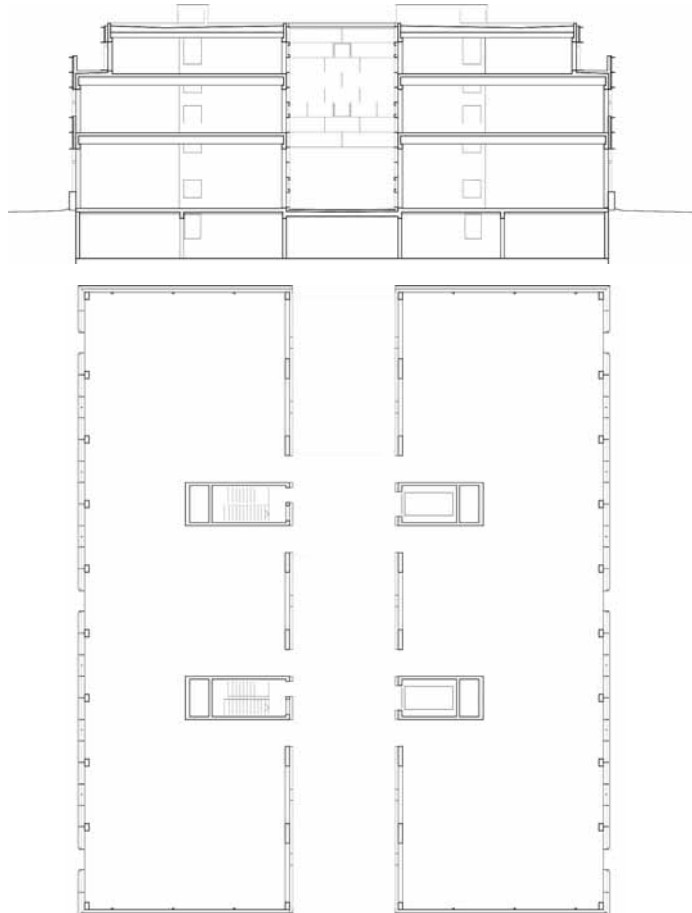

Fotoğraflar: © Landecy

Bina 4

Proje bodrum kattaki satış birimleriyle doğrudan bağlantılı üç kata yayılan el sanatları atölyelerini barındırmaktadır. Ana yerleşim planının gereği olarak bina, kolay ulaşılabilir araç yolları ve görsel olarak kısmen gökyüzüne ve çevredeki tarım alanlarına açılan bir iç taşıt yolu etrafında tasarlanmıştır. Yapı çoğunluğu prefabrike öğelerden oluşan betonarme bir strüktüre sahiptir. Cepheler alüminyum profillidir ve kontrplak kaplıdır. İç taşıt yoluna bakan yüzeyler ise yarısaydam cam yüzeyler ve saydam pencereden oluşur. Üç açık avlu dikey alüminyum güneş kırıcılarla örtülmüştür.

İşveren:

Pallanterie Vakfı

Yer:

Meinier

Proje tarihi:

1997-2000

İnşaat tarihi:

2000-2001

Brüt alan:

5.543 m²

Hacim:

22.722 m³

Program:

El sanatları atölyesi

Ortak mimar:

Thierry Moreillon

Katkıda bulunanlar:

Thomas Bolliger, Rachel

Hamel, Frank Herbert, David

Reffo

İnşaat mühendisi:

Michel Paquet

Isıtma ve havalandırma

mühendisliği:

Erte sa

Sıhhi tesisat:

Erte sa

Electrikrik mühendisi:

Dumont-Schneider sa

Cephe için mühendislik hizmeti:

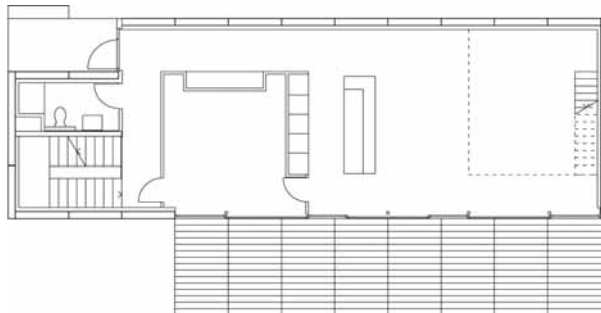
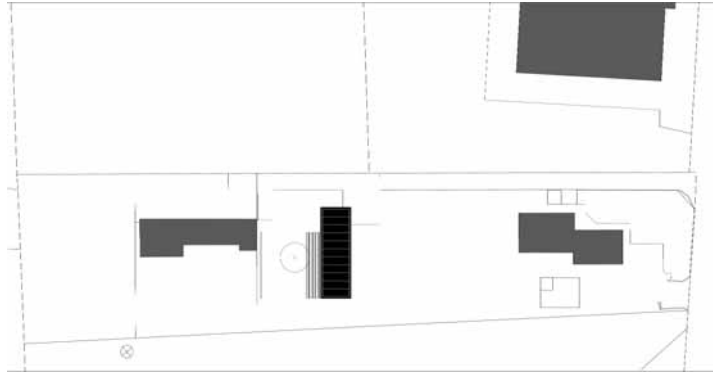
BCS sa

Topoğraf:

HKD sa

Yer:
Grand-Saconnex
 Proje tarihi:
1999-2000
 İnşaat tarihi:
2000-2002
 Brüt alan:
210 m²
 Hacim:
920 m³
 Program:
Altı odalı konut
 Ortak mimar:
Martine Perret
 Katkıda bulunanlar:
Philippe Ehinger
 İnşaat mühendisi:
Antonio Milesi,
Christian Nourisse
 Topoğraf:
Christian Haller

F Evi

Mütevazı bir bütçeyle inşa edilmiştir. Uzunlamasına devam eden prizmatik bir forma sahiptir. Zemin kattaki geniş cam açıklık, yaşama mekanlarını bir terasla bahçeye bağlamaktadır. Üst katta yatak odaları geniş pencerelerle doğuya bakmaktadır. Binaya betonarme kabuğun kuzey köşesindeki yarıktan girilmektedir. Yapı hem ekonomik, hem de dayanıklı olması amacıyla prefabrike beton panellerle inşa edilmiş, pencereler için anodize alüminyum çerçeveler kullanılmıştır.

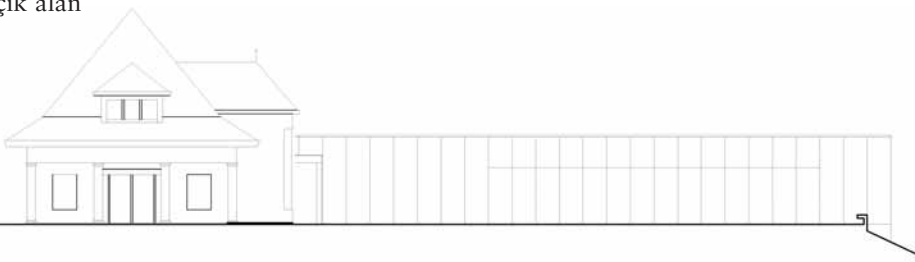
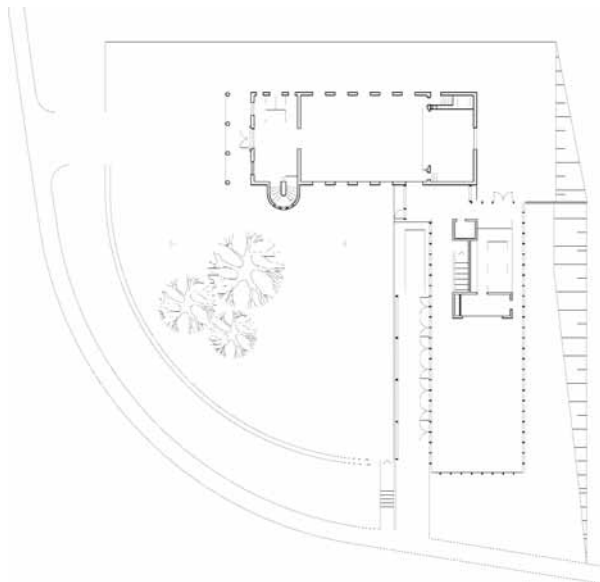

Fotoğraflar: © Merlini

Halk Merkezi

Coppet yolunun çevresinden geçtiği bir arsa içerisinde konumlanan mevcut halk merkezi 1930'lu yıllarda mimar Genoud tarafından tasarlanmıştır. Hedeflenen, yapının özgün öğelerini mümkün olduğunca koruyarak ve yerel halkça benimsenmiş kimliğine müdahalede bulunmaksızın yapıyı yenilemektir. Genoud'nun yapısı ve onun giriş saçağı, yapının ziyaretçileri karşılayan en önemli öğesi olarak bırakılmıştır. Yeni tasarımla mevcut binaya dik doğrultuda, L biçimli plan yaratan ikinci bir yapı eklenmektedir. Yeni ve eski iki kütleli kamusal açık alan birleştirmektedir.

İşveren:

Commune de Commugny

Yer:

Commugny

Yarışma tarihi:

2000

Proje tarihi:

2000-2001

İnşaat tarihi:

2002-2003

Brüt alan:

1.035 m²

Hacim:

4.200 m³

Program:

220 kişilik toplantı odası

Katkıda bulunanlar:

Nicolas Briffod, Samir Zid, Martin

Jaques, Thomas Bolliger, Laurent

Sonderegger, Marc de Dompierre

İnşaat mühendisi:

Thomas Jundt

Isıtma ve havalandırma mühendisliği:

Enerlink sarl

Tesisat mühendisliği:

Schumacher sa

Elektrik mühendisliği:

MAB sa

Akustik mühendisi:

AAB Monti Stryjenski sa

Topoğraf:

Olivier Peitrequin

Fotoğraflar: © Landecy

CP Evi

Cenevre'nin tarım bölgelerinin kıyısında konumlanan bir arsada inşa edilen bu projenin, kütlesi bir "Land Art" yerleştirmesi olarak kurgulanırken 70'li yıllara tarihlenen modern villalar ile daha yeni geleneksel üslupta biçimlendirilmiş konutlardan oluşan yapıyı çevreyle peyzajın uzlaştırılması hedeflenmektedir. Heykelsi form, geometri ile doğa arasındaki ikiliğe ilişkin yargıyı somutlaştırır.

Program gereği aynı binada biri bir aile, diğeri bekar bir ebeveyn için iki farklı barınma birimi bulunmaktadır. Zemin katta yaşama birimleri yer almakta ve bu kat azami biçimde manzaraya açılmaktadır. İki ince uzun üst kat kütlesi ise kırsal alanla, çerçevesiz pencere boşluklarıyla görsel bağlantı kurmaktadır.

Villa betonarme olarak tasarlanmış, açıklıklar cam ve alüminyumla bitirilmiştir. İç mekanda ve terasta zemin kaplaması olarak masif ahşap tercih edilmiştir.

Yer:

Corsier

Proje süresi:

2000-2001

İnşaat süresi:

2002-2003

Brüt alan:

320 m²

Hacim:

1.420 m³

Program:

10 odalı iki konut birimi

Katkıda bulunanlar:

Nicolas Briffod, Caroline Guinans,

Marc de Dompierre, Marc

Losenegger,

Nathanael Pons

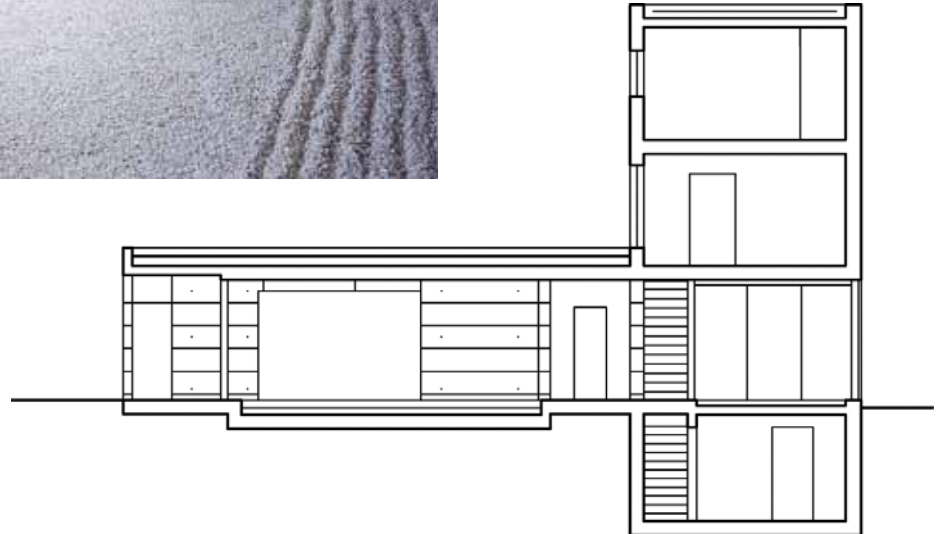
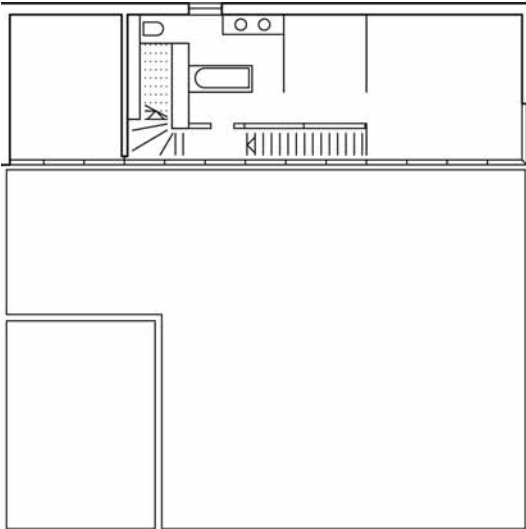
İnşaat mühendisi:

Amsler & Bombeli sa

Topoğraf:

Christian Haller

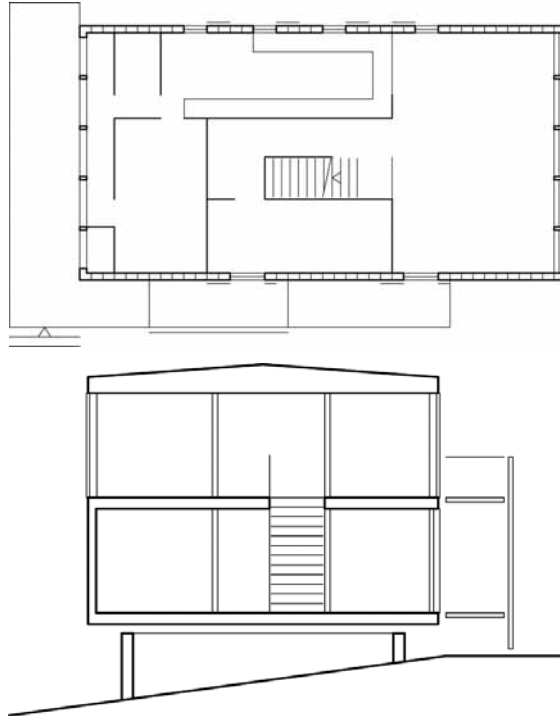
Fotoğraflar: © Landecy

Fotoğraflar: © Merlini

İşveren:
İsviçre Dağcılık Kulübü
 Yer:
Saint-Nicolas
 Yarışma tarihi:
2000
 Proje tarihi:
2001
 İnşaat tarihi:
2001-2003
 Brüt alan:
238 m²
 Hacim:
785 m³
 Program:
40 yataklı dağ barınağı
 Katkıda bulunanlar:
Thomas Bolliger, Samir Zid,
Thierry Sermet, Marc de
Dompierre, Caroline Guinans
 İnşaat mühendisi:
Meuwli, Souter & Kälin
 Topoğraf:
Otto Buri

“Topali” Dağ Barınağı

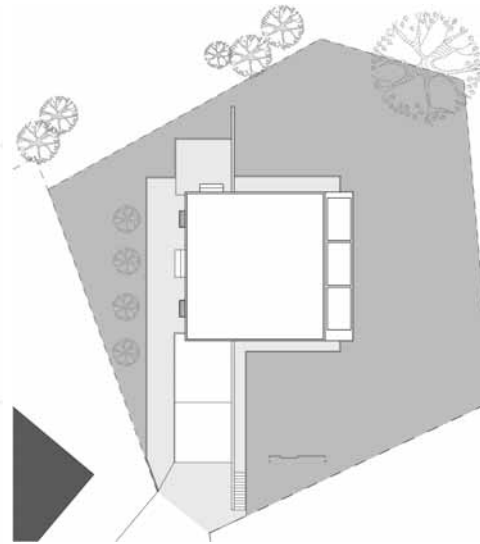
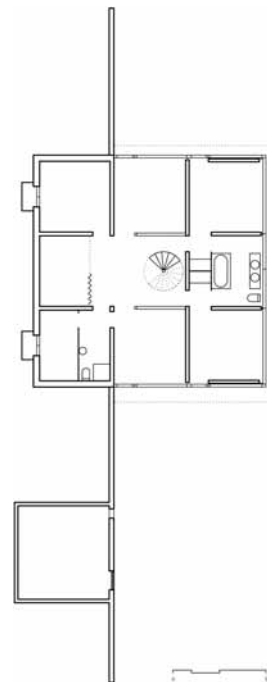
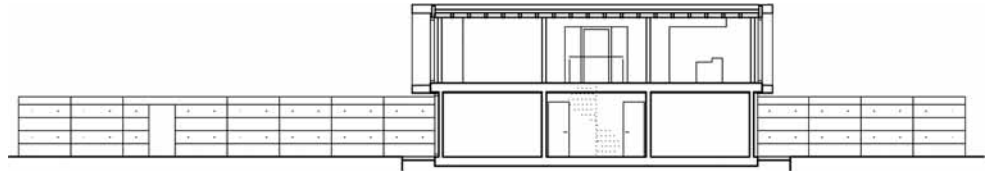
Yapı, deniz seviyesinden 2.750 metre yükseklikte, 1916’da yapılmış ve 1998’de bir yangında yok olmuş eski bir barınağın izleri üzerine inşa edilmiştir. Ahşap iskeletin üzeri paslanmaz çelik levha kaplıdır. 1/2 oranındaki standart pencereler modüler olarak üretilmiş, iç mekanda gereken yerlerde ahşap iskelet üzerinde açılan boşluklara takılmıştır. Bu nedenle alt ve üst kat pencere hizaları birbirini tutmamaktadır. Pencerelerin modüler yapısı ortak yaşama mekanında bozulmaktadır. Bu mekân dağcılar peyzajla bütünleştirmek amacıyla tümüyle cam duvarlıdır.

Fotografılar: © phim

B Evi

Jura'nın eteklerindeki küçük bir konut yerleşiminin kısıynda yer alan bu konut, tarım alanlarına bakan bir istinat duvarı üzerinde inşa edilmiştir. Yapının zemin katı saydam ve yarısaydam cam yüzeylerle bitirilmiştir. Toprağa en yakın kesitte servisler çözülürken, duvara en yakın bölümde yatak odaları konumlandırılmıştır. Üst katlar ise zeminden epey farklılaşarak paslanmaz çelik çerçeveye karakterize olmaktadır. Bu kotta cepheler, ahşap paneller ve cam yüzeylerden oluşur. Yaşama birimleri yine üst katta çözülmüştür.

Yer:
Porentruy
Proje tarihi:
2002
İnşaat tarihi:
2002-2003
Brüt alan:
135 m²
Hacim:
1.060 m³
Program:
10 odalı konut
Katkıda bulunanlar:
**Martine Perret,
Sylvia Braun, Jan
Soler**
İnşaat mühendisi:
Buchs & Plumey sa

Fotoğraflar: © Landecy

İşveren:
**Le Locle Kasabası,
Neuchâtel Kantonu,
Confédération
Helvétique**

Yer:
Le Locle

Yarışma tarihi:
2000-2001

Proje tarihi:
2000-2002

İnşaat tarihi:
2002-2004

Brüt alan:
6.090 m²

Hacim:
26.700 m³

Program:

İşlikler, sınıflar

Katkıda bulunanlar:

**Martin Jaques, Marc
de Dompierre**

İnşaat mühendisi:

Amsler & Bombeli sa

Isıtma ve havalandırma
mühendisliği:

Enerlink sarl

Tesisat mühendisliği:

Schumacher sa

Elektrik mühendisi:

MAB sa

Cephe:

BCS sa

Akustik mühendisliği:

AAB Monti Stryjenski

sa

Topoğraf:

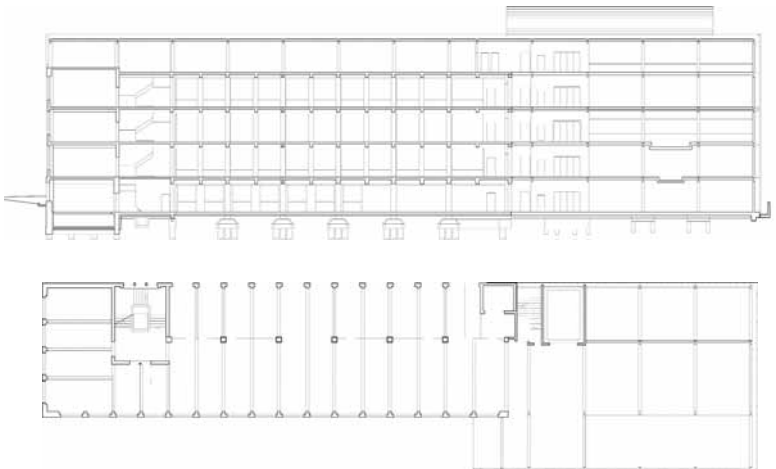
Geosite sa

Teknik Okul

Bu proje mevcut yapının dört katının yeniden düzenlenmesi ve bir ek yapı inşa edilmesini kapsar. Yapının strüktürel sistemi çatısı dışında korunmuştur. Ek yapıyla bütünlük oluşturması amacıyla yıkılmış, alüminyum trapez panellerden oluşan yeni çatı inşa edilmiştir. Binanın bu şekilde kullanımı okulun yaşayan hafızasını da daimi kılacaktır.

Ek binanın mekanik imajıyla bütünlük sağlayacak biçimde strüktür dev bir “yap-boz” gibi tasarlanmış, binanın kullanım amacına uygun biçimde yapı elamanları önyapım teknikleriyle üretilmiştir. Bu strüktür güney cephesindeki cam yüzeyden algılanabilmektedir. Kompakt yapısı ve mevcut binanın rasyonel kullanımı sayesinde okulun gelecekteki olası ek bina talebine yanıt verecek alanlar bırakılabilmektedir.

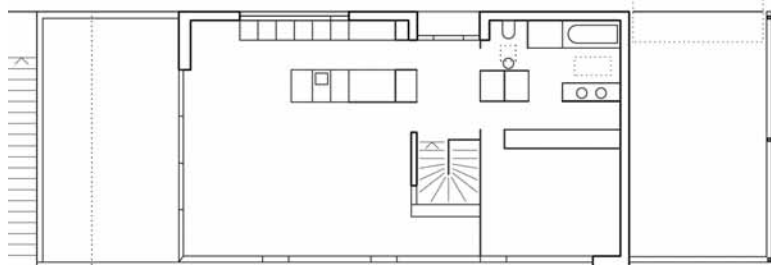
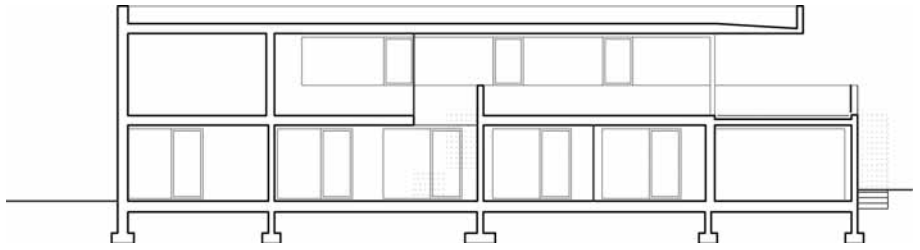

T Evi

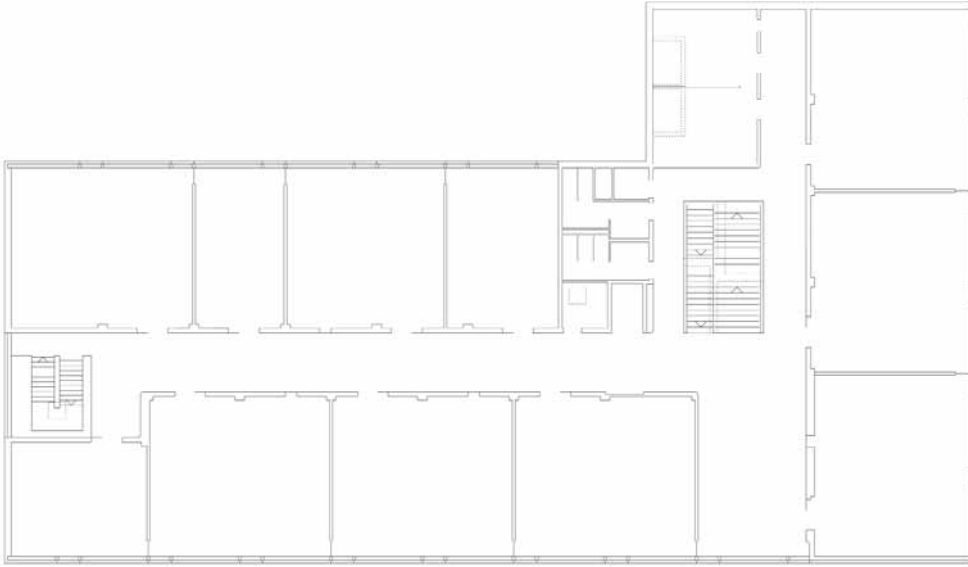
Cenevre yakınlarında üzüm bağlarının bulunduğu, Aire ve Mont Salève'e doğru kesintisiz bir manzaraya açılan bir tepe üzerinde konumlanan villa, araziye eğim çizgilerine paralel olarak oturur. Dik eğim, yapının az açıklıklı kuzey cephesiyle manzaraya açılan güney cephesinin net biçimde farklılaşmasını sağlamıştır. Batı yönüne doğru uzatılmış çatı, bağ manzarasına bakan terası vurgulamaktadır.

Konuta üst kattan girilmektedir. Üst katta yaşama mekanı ve bazı yatak odaları, zemin katta diğer yatak odaları, banyolar ve çeşitli odalar yer almaktadır.

Kompakt bir kurguya sahip yapının dış yüzeyi kaba agregalı sıva ile sıvanmıştır. Doğramalar alüminyumdur. Ayrıca enerjisi jeotermal ısı pompası vasıtasıyla sağlanan yapının ısı yalıtımı ve çift akışlı havalandırma sistemi konusunda oldukça titiz bir planlama yürütülmüştür.

Yer:
Bernex
Proje tarihi:
2002-2003
İnşaat tarihi:
2003-2004
Brüt alan:
350 m²
Hacim:
1.370 m³
Program:
7 odalı konut
Katkıda bulunanlar:
Laure Bertrand, Martine Perret, Félix Stampfli, Jan Soler
İnşaat mühendisi:
Christian Nourisse
Isıtma ve havalandırma danışmanı:
SB technique sarl
Topoğraf:
Christian Haller

yönelik, güney girişi ise bisiklet, otobüs ya da arabayla gelecek öğrenciler için düşünülmüştür.

Okul planı sınıfları manzaradan en iyi yararlanacak biçimde konumlandırmaya yönelik tasarım kararının bir sonucudur. Dışarıya taşırılmış koridorlar, öğrencilerin çevreyle etkileşim halinde olmalarına olanak tanımaktadır.

Betonarme olarak inşa edilen yapının iç mekan yüzeyleri kaplanmadan kullanılarak çıplak bırakılarak vurgulanmış, dış yüzeyleri ise traverten kaplanmıştır. İç mekandaki çıplak beton yüzeyler linolyum kaplı zemin ve doğal ahşap panellerle kontrast oluşturmaktadır.

Les Pressoirs Koleji

Bu okul kompleksi, geniş bir alana hizmet vermektedir. Chemin de la Poste üzerinde eğimli bir arsada konumlanmaktadır, bu nedenle tüm dış rekreasyon alanları teraslandırılmıştır. Eğime oturan kütleye iki farklı kottan girilmektedir. Kuzey girişi Lonay köyünden gelen yaya öğrencilere

Fotoğraflar: © Landecy

İşveren:

Commune de Lonay

Yer:

Lonay

Yarışma tarihi:

2001

Proje tarihi:

2001-2003

İnşaat tarihi:

2003-2004

Brüt alan:

3.685 m²

Hacim:

14.665 m³

Program:

12 derslik, özel odalar

Katkıda bulunanlar:

Jean-Christophe Mathen, Marc Losenegger, Laurent

Sonderegger, Marc de Dompierre, Sylwia Braun

İnşaat mühendisi:

Amsler & Bombeli sa

Isıtma ve havalandırma mühendisliği:

Enerlink sarl

Tesisat mühendisliği:

Schumacher sa

Elektrik mühendisliği:

MAB sa

Topoğraf:

Mosini & Caveziel sa